

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Waldemar Plóciennik

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **R. Ś.**

skazanego za czyn z art. 258 § 1 k.k. i in.,

po rozważeniu na posiedzeniu w Izbie Karnej

w dniu 24 kwietnia 2025 r. sygnalizacji obrońcy skazanego o potrzebie wznowienia

z urzędu postępowanie zakończonego prawomocnym

wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie,

z dnia 3 listopada 2021 r., sygn. II AKa 177/19,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie,

z dnia 19 grudnia 2018 r., sygn. IV K 22/13,

uchyła wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 3 listopada 2021 r., sygn. akt II AKa 177/19 wobec: R. Ś. i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Apelacyjnemu w Lublinie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Waldemar Plóciennik

Małgorzata Gierszon

Zbigniew Puskarski

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 19 grudnia 2018 r., w sprawie o sygn. akt IV K 22/13 skazał m.in. R. Ś. za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 258 § 1 k.k. oraz za czyn z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę łączną 2 lat pozbawienia wolności.

Wyrok ten zaskarżyli prokurator oraz m.in. obrońca wskazanego oskarżonego.

Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z dnia 3 listopada 2021 r., w sprawie II AKa 177/19 odnośnie R. Ś. zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego nie była wywiedziona kasacja.

Obrońca skazanego R. Ś. w dniu 4 lipca 2024 r. sporządziła i przesała do Sądu Najwyższego wniosek o wznowienie przywołanego powyżej postępowania sądowego ze względu na rozstrzygnięcia organu międzynarodowego działającego na mocy umowy międzynarodowej ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską.

Na podstawie art. 540 § 3 i art. 542 § 1 k.p.k. w zw. z art. 544 § 2 k.p.k. wniosła o:

1. wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 3 listopada 2021 r., wydanym w sprawie o sygn. II AKa 177/19, utrzymującym w mocy w zakresie osoby skazanego R. Ś. wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 19 grudnia 2018 r. (sygn. akt IV K 22/13);
2. uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 3 listopada 2021 r. wydanego w sprawie o sygn. II AKa 177/19 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Lublinie jako sądowi drugiej instancji;
3. wstrzymanie na podstawie art. 532 § 1 w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. wykonania względem skazanego R. Ś. wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 19 grudnia 2018 r. (sygn. akt IV K 22/13), utrzymanego w mocy przywołanym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 3 listopada 2021 r. wydanym w sprawie o sygn. II AKa 177/19 - w odniesieniu do wymierzonej skazanemu kary łącznej pozbawienia wolności;

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Złożony przez obrońcę wniosek, pomimo przytoczonej wcześniej jego podstawy, został potraktowany jako sygnalizacja potrzeby wznowienia postępowania karnego z urzędu. Podniesione okoliczności dotyczą bowiem jednej z

bezwzględnych podstaw odwoławczych, a mianowicie nienależytej obsady Sądu Apelacyjnego w Lublinie. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że stylizacja art. 542 § 3 k.p.k. wskazuje, iż bezwzględne podstawy odwoławcze nie są powodem do wznowienia postępowania na wniosek stron, do których odnoszą się tylko przyczyny z art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. czy art. 540b k.p.k. - i stanowią podstawę wyłącznie do podjęcia czynności *ex officio*. Dlatego też wniosek strony o wznowienie postępowania, w którym wskazuje ona na uchybienie z art. 439 § 1 k.p.k., interpretować należy wyłącznie jako inicjatywę (art. 9 § 2 k.p.k.) potrzeby rozważenia przez sąd możliwości wznowienia postępowania z urzędu (*por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 9 października 2018 r., III KO 106/18, LEX nr 2572697; z dnia 30 listopada 2016 r., V KO 83/16, LEX nr 2178684; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2016 r., III KO 66/16, LEX nr 2166384*).

W przedmiocie przywołanej sygnalizacji obrońcy R. Ś. orzekł już Sąd Najwyższy w sprawie II KO 94/24 w dniu 26 lutego 2025 r. Wówczas wydał wyrok, mocą którego na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. wznowił postępowanie zakończone prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 3 listopada 2021 r., II AKa 177/19. W kolejnym punkcie tego orzeczenia uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 3 listopada 2021 r., sygn. akt II AKa 177/19 wobec R. D., J. O., M. S., A. R., R. R., A. O., J. K., L. S. i sprawę w tym zakresie przekazał Sądowi Apelacyjnemu w Lublinie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Przywołany wyrok Sądu Najwyższego pomimo, że zapadł w wyniku sygnalizacji wniesionej przez obrońcę R. Ś. i w części wstępnej wskazuje (i to wyłącznie) jego sprawę jako przedmiot rozpoznania, nie zawiera, w części dyspozytywnej tego orzeczenia określającej zakres uchylenia wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 3 listopada 2021 r., rozstrzygnięcia co do R. Ś. . Przytoczona w uzasadnieniu tego wyroku Sądu Najwyższego argumentacja nie pozostawia cienia wątpliwości co do tego, że to zaniechanie wskazania R. Ś. jako oskarżonego w stosunku do którego Sąd Najwyższy również zdecydował się uchylić – po wznowieniu postępowania – wyrok Sądu Apelacyjnego, który zapadł w jego następstwie, było wynikiem zwykłej omyłki. Jednakże z uwagi na wspomniany brak rozstrzygnięcia w tym przedmiocie, a także brak normatywnych możliwości sprostowania tej omyłki oraz w celu przecięcia wszelkich sporów w tym względzie,

niezbędne stało się wydanie wyroku w tym tylko przedmiocie. Uzasadnienie zawartego w nim rozstrzygnięcia jest tożsame z tym, które dotyczy wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2025 r. Nie ma potrzeby by ją w tym miejscu ponownie przytaczać, skoro wystarczy do niej odesłać.

Z tych to względów orzeczono jak w sentencji.

[J.J.]

[a.ł.]

Waldemar Plóciennik Małgorzata Gierszon Zbigniew Puskarski